

สวัสดิการชุมชนตำบลบ้านเปือย อำเภอสีล่ออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ

ตำบลเปือยซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอสีล่ออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 13 หมู่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาตามฤดูกาลปลูกข้าวหอมมะลิ และข้าวเหนียว ส่วนอาชีพรองได้แก่ เย็บผ้า ทอผ้า และค้าขาย ส่วนสภาพทางสังคมเป็นชนบท สมาชิกในชุมชนอยู่กันแบบครอบครัวใหญ่ และนับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ วิถีชีวิตของคนตำบลเปือยในอดีต บ้าน วัด โรงเรียน เป็นสถานที่ ที่ทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันเกี่ยวร้อยผู้คนในชุมชนเข้ามารวมกัน พระครูอุดมโพธิกิจ เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ศิลา ใช้วัดเป็นเครื่องมือในการสร้างพลังชุมชนให้กลับคืนมา การเริ่มต้นการฟื้นคืนชีวิตชุมชนจึงเริ่มขึ้นจากการรวมกันตั้งกลุ่มสัจจะธรรมออมทรัพย์ ในกลุ่มผู้เฒ่าผู้แก่ที่มาทำบุญตักบาตรในวัดเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2533 ซึ่งมีสมาชิกแรกเริ่มจำนวน 56 คน เงินทุน 4,100 บาท ซึ่งตั้งกลุ่มเพื่อออมเงินและกู้เงินเป็นหลัก นอกจากนั้นยังตั้งขึ้นเพื่อสร้างรูปธรรมจากคำสอนของพระสงฆ์ โดยใช้การตั้งกลุ่มสัจจะธรรมออมทรัพย์เป็นเครื่องมือในการทำให้คำสอนของพระในวัดมีความชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นการโยงคนในตำบลเข้ามาหากัน ทำให้คนในตำบลมารวมกันอย่างต่อเนื่องมีการทำแผนชุมชน และทำงานร่วมกับภาคีพัฒนาออกชุมชนมากยิ่งขึ้น ทำให้ชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกลุ่มกันจำนวนมากมายังตำบล เช่น เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ตำบลเปือย กองบุญสัจจะสวัสดิการไต่บ้าน ร้านค้าชุมชน กองทุนวิสาหกิจชุมชน ปุ๋ยอินทรีย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน กลุ่มเย็บกระเป๋า กลุ่มทอผ้า ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น

การทำแผนชุมชนทำให้แกนนำเริ่มมีการสำรวจข้อมูลรายรับรายจ่ายของคนในหมู่บ้าน สภาพปัญหาและหนี้สินของคนในหมู่บ้านแต่ละแห่งผลจากการทำแผนชุมชนครั้งนี้ พระครูอุดมโพธิกิจ เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ศิลา และแกนนำชุมชนได้ร่วมกัน ได้ขยายแนวคิดเรื่องการออมทรัพย์ อันนำไปสู่การขยายกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ระดับในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น 4 หมู่บ้าน และในระหว่างปี 2543 - 44 ได้มีการขยายให้มีกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ครบทุกหมู่บ้านรวมทั้งสิ้น 13 กลุ่ม มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 1,819 คน มีเงินหมุนเวียน 7,163,857 บาท และได้รวมกันเป็นเครือข่ายเรียกว่า “เครือข่ายกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์อำเภอสีล่ออำนาจ” เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเพื่อช่วยกันพัฒนาระบบบริหารจัดการของกลุ่ม

การดำเนินงานของกลุ่มสัจจะฯ ใช้สถานที่มาทำกิจกรรมร่วมกันที่วัดโพธิ์ศิลา โดยแต่ละหมู่บ้านจะมาเปิดรับฝากเงินจากสมาชิกที่วัดโพธิ์ศิลา พร้อม ๆ กันเพื่อรับฝากเงินและพิจารณาเงินกู้ มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติร่วมกันจะแตกต่างกันบ้างเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินซึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละหมู่บ้าน โดยแต่ละกลุ่มจะมีการจัดสรรรายได้ที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) บันทึผลคืนให้กับสมาชิกและค่าใช้จ่ายในกลุ่ม ร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมด 2) จัดสรรเพื่อเป็นกองทุนสวัสดิการช่วยเหลือสมาชิกตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ร้อยละ 50 ของรายได้เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ฯ จึงเป็นหนทางอันนำไปสู่เป้าหมายของการฟื้นฟู

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน การดูแลกัน และการรวมพลังเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชน
อย่างเป็นรูปธรรม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.) ให้การสนับสนุนการทำกิจกรรมของเครือข่ายจะ
สะสมทรัพย์ฯ โดยเป็นลักษณะของการสนับสนุนทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มในหมู่บ้านในกรณีที่
กลุ่มมีการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจาก อบต. ตัวอย่างเช่น กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์
หมู่ที่ 6 มีการเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนทุนหมุนเวียนเพื่อการประกอบอาชีพของ
สมาชิกทำให้ได้รับเงินสนับสนุนจำนวน 60,000 บาท แต่ยังไม่ครบทุกกลุ่ม

ในการจัดสวัสดิการโดยชุมชนในตำบลเปือยมีการดำเนินการทุกหมู่บ้านเพราะมีการ
จัดสรรเงินรายได้จากการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์มาเป็นกองทุนสวัสดิการช่วยเหลือ
สมาชิกอย่างครบวงจรชีวิต และเป็นการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกครอบคลุมทั้งตำบล
สมาชิกจะต้องออมเงินเข้ากองทุนสวัสดิการคนละ 30 บาท /เดือน การรับฝากเงินออมบุญ
สวัสดิการจะเปิดทำการทุกวัน ที่ 9 ของทุกเดือน โดยสมาชิกจะต้องมาออมบุญร่วมกันที่วัดโพธิ์
ศิลา ระเบียบการช่วยเหลือสมาชิกกองทุนสมาชิกที่เจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล สมาชิกที่คลอด
บุตร สมาชิกที่เสียชีวิต ช่วยเหลือสวัสดิการด้านทุนการศึกษา ผู้ด้อยโอกาส และผู้ยากไร้ ผู้
พิการ ติดเชื้อ HIV ในชุมชน กิจกรรมช่วยเหลือทุนส่งเสริมประกอบอาชีพ จัดซื้อปุ๋ยนำมา
ปล่อยกู้ให้กับสมาชิกตามความต้องการของสมาชิกกองทุนโดยทำสัญญากู้ยืม คิดค่าบำรุง
กระสอบละ 30 ปัจจุบันกองทุนสวัสดิการตำบลเปือยมีสมาชิกกองทุนจำนวน 2,666 คน และ
เงินหมุนเวียนในกองทุนกว่า 1,630,706 บาท

การจัดสวัสดิการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของคนในตำบลเปือย นอกจากกลุ่มสัจจะสะสม
ทรัพย์และกองทุนสัจจะสวัสดิการไต้หวันแล้วยังมีศูนย์เมตตาธรรมซึ่งตั้งอยู่ในวัดโพธิ์ศิลา เป็น
ศูนย์ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากผู้ติดเชื้อ HIV ผู้ป่วยเรื้อรัง
ผู้ด้อยโอกาสที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล สืบเนื่องมาจากการได้รับการจากสำนักงานเพื่อ
การลงทุนทางสังคมในการจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ในการดำเนินกิจกรรม
คณะกรรมการได้ทำโครงการเสนอของบประมาณสนับสนุนจาก อบต. นอกจากนี้ยังได้รับการ
สนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี (สคร.) ประมาณ
หกหมื่นบาท อยู่ระหว่างการเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจาก ยูนิเซฟ เพื่อมาช่วยเหลือ
ผู้ด้อยโอกาสในตำบล โดยการอบรมให้ความรู้ดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV และการลง
พื้นที่เยี่ยมครอบครัวเพื่อให้กำลังใจและช่วยเหลือเด็กที่ได้รับผลกระทบปีละ 1,000 บาท ส่วน
การช่วยเหลือผู้พิการได้มีการมอบเงินช่วยเหลือคนละ 500 บาท/ปี

ผู้ประสานงาน มงคล มุทาโร 081-068-2755